

Sygn. akt VII U 344/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: st. sekr. sądowy Dominika Kołpa

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 5 stycznia 2017 r. w Warszawie

sprawy T. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o zwrot nienależnie wypłaconego świadczenia

z udziałem S. S. (1)

na skutek odwołania T. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 7 stycznia 2015 r. znak: (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w punkcie 1 w ten sposób, że stwierdza, iż T. S. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) Zakład Pracy (...) w W. nie ma obowiązku zwrotu nienależnie nadpłaconych świadczeń za okres od 1 kwietnia 2008 r. do 31 grudnia 2014 r. w kwocie 7 428, 01 zł (siedem tysięcy czterysta dwadzieścia osiem złotych i jeden grosz) i odsetek za okres od 21 maja 2008 r. do 7 stycznia 2015 r. tj. do dnia wydania decyzji w kwocie 3 151, 26 zł (trzy tysiące sto pięćdziesiąt jeden złotych i dwadzieścia sześć groszy), w pozostałym zakresie decyzję pozostawia bez zmian,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz T. S. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

T. S. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w W. w dniu 12 lutego 2015 r. wniósł za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 7 stycznia 2015 r., nr: (...) wnosząc o jej uchylenie w całości. Zaskarżonej decyzji odwołujący zarzucił naruszenie przepisów: art. 84 ust. 6 i art. 68 ust. 1 pkt 1a i 1b ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1975 r. w sprawie uprawnień pracowniczych osób wykonujących pracę nakładczą w związku z art. 9 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 7, 77 i 29 k.p.a. Odwołujący wskazał, że pracownik firmy S. S. (1) posiadał uprawnienia rentowe i jako osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę nakładczą nie podlegał obowiązkowemu ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu, lecz ubezpieczeniu o charakterze dobrowolnym, do którego nie przystąpił (k. 2-8 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 3 marca 2015 r. wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W ocenie organu rentowego okoliczności faktyczne ustalone w toku postępowania administracyjnego uzasadniają tezę, iż podane dane w świadectwie pracy są niezgodne z rzeczywistością (k. 25 a. s.).

Odwołujący w piśmie procesowym z dnia 21 października 2015 r. zmodyfikował swoje roszczenie w ten sposób, że wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji organu rentowego w punkcie pierwszym (k. 64-66 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał zainteresowanemu S. S. (1) decyzją z dnia 5 października 1993 r., znak: (...) prawo do renty inwalidzkiej drugiej grupy inwalidów od dnia 8 listopada 1993 r. Następnie wysokość należnej renty podlegała waloryzacji zgodnie z wydanymi kolejnymi decyzjami przez organ rentowy (k. 10 a. r.).

Zgodnie z Centralną Ewidencją i Informacją o Działalności Gospodarczej T. S. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...)

(...) z siedzibą w W. od dnia 1 października 1992 r. w zakresie produkcji pozostałych wyrobów tworzyw sztucznych (k. 11-12 a. s.).

T. S. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w W. w dniu 12 marca 2003 r. zawarł ze S. S. (1) umowę o pracę nakładczą na czas określony od dnia 12 marca 2003 r. do dnia 11 czerwca 2003 r. na stanowisku montażysty – chałupnika za wynagrodzeniem 12,00 złotych brutto od jednego worka (k. 13-14 a. s.).

Na podstawie zaświadczenia z dnia 12 marca 2003 r. S. S. (1) nie wyraził zgody na dobrowolne potrącenie składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe przystępując jednocześnie w tej samej dacie do ubezpieczenia zdrowotnego. Na dokumencie wysłanym do organu rentowego wskazano na kod tytułu ubezpieczenia, tj. 02.00.2.1 (k. 17 i 23 a. s.).

T. S. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w W. w dniu 12 czerwca 2003 r. zawarł ze S. S. (1) umowę o pracę nakładczą na czas określony od dnia 12 czerwca 2003 r. do dnia 11 czerwca 2008 r. na stanowisku montażysty - chałupnika za wynagrodzeniem 12,00 złotych brutto od jednego worka (k. 15-16 a. s.).

Zgodnie ze świadectwem pracy z dnia 31 stycznia 2008 r. S. S. (1) był zatrudniony w (...) z siedzibą w W. w okresach od dnia 12 marca 2003 r. do dnia 31 grudnia 2006 r. na stanowisku chałupnika - montażysty pakowacza oraz od dnia 1 stycznia 2007 r. do dnia 31 stycznia 2008 r. na stanowisku chałupnika-montażysty na 1/2 etatu (k. 18-19 a. s.).

Zgodnie z kartami przychodów pracownika za lata 2003-2008 wystawionymi przez (...) z siedzibą w W., firma nie opłacała składek na ubezpieczenia emerytalno-rentowe za swojego pracownika S. S. (1) (k. 106-111 a. e.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. przyznał zainteresowanemu S. S. (1) decyzją z dnia 26 maja 2008 r., znak: (...) prawo do emerytury (k. 24 a. r.).

W zaświadczeniu z dnia 30 stycznia 2009 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. stwierdził, że S. S. (1) był zatrudniony w (...) z siedzibą w W. w okresie od dnia 12 marca 2003 r. do dnia 31 stycznia 2008 r. na podstawie umowy o pracę nakładczą, gdzie przychód za okres rozliczeniowy od dnia 1 stycznia 2008 r. do dnia 31 stycznia 2008 r. wyniósł

518,60 złotych. Zdaniem organu rentowego pracownik nie przystąpił do dobrowolnych ubezpieczeń społecznych (k. 22 a. s.).

Zainteresowany S. S. (1) w dniu 8 grudnia 2014 r. wystąpił do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. o przeliczenie emerytury w związku z wniesionym zaświadczeniem o zatrudnieniu i wynagrodzeniu obejmującym lata 2003-2008 (k. 103 a. e.).

(...) z siedzibą w W.

w piśmie z dnia 16 grudnia 2014 r. anulowała wystawione zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu (...) z dnia 22 kwietnia 2008 r. na rzecz S. S. (1). Firma wskazała, że zainteresowany jako nakładca pobierający rentę inwalidzką z organu rentowego, nie przystąpił do dobrowolnego ubezpieczenia emerytalno-rentowego. W związku z tym od jego wynagrodzenia nie były odprowadzane składki (k. 117 a. e.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. w oparciu o przedstawione dokumenty przez S. S. (1), wydał decyzję z dnia 22 grudnia 2014 r., znak: (...) przeliczając mu wysokość emerytury (k. 114 a. e.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 7 stycznia 2015 r., nr: (...). Organ rentowy stwierdził, że:

1. na podstawie art. 84 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych zobowiązuje pracodawcę (...)

(...) z siedzibą w W. do zwrotu nienależnie nadpłaconych świadczeń za okres od dnia 1 kwietnia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. w kwocie 7428,01 złotych i odsetek za okres od dnia 21 maja 2008 r. do dnia 7 stycznia 2015 r. do dnia wydania decyzji w kwocie 3151,26 złotych;

2. S. S. (1) wypłacono bezpodstawnie emeryturę w okresie od dnia 1 kwietnia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. w łącznej kwocie 10579,27 złotych;

3. wypłacone świadczenie za okres od --- do --- w kwocie --- zł nie podlega dochodzeniu.

W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji organ rentowy wskazał, że obciążył firmę obowiązkiem zwrotu należności, gdyż świadczenia zostały wypłacone S. S. (1) bezpodstawnie w wyniku uwzględnienia w stażu pracy okresu zatrudnienia w (...) z siedzibą w W. na podstawie świadectwa pracy z dnia 31 stycznia 2008 r. wystawionego bezpodstawnie pracownikowi, który nie podlegał ubezpieczeniom emerytalno-rentowym (k. 128 a. e.).

S. S. (1) w firmie odwołującego zajmował się workami ze spinaczami i wykonywał pracę w różnych godzinach. Zainteresowany wskazał, że nikt nie sprawdzał i nie nadzorował jakości oraz ilości wykonanej przez niego pracy. Zainteresowany nie korzystał z urlopu wypoczynkowego i nie podpisywał listy obecności. S. S. (1) przedstawił tylko te dokumenty, których żądał od niego organ rentowy (zeznania zainteresowanego, k. 128 a. s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach rentowych i aktach sprawy. Zdaniem Sądu, powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne i tworzą spójny stan faktyczny.

Nie były one przez strony kwestionowane w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne i mające wysoki walor dowodowy. Sąd uznał za wiarygodną również treść zeznań zainteresowanego S. S. (1) w charakterze strony, albowiem wnioski z nich płynące były logiczne, wiarygodne i wzajemnie się uzupełniały.

W związku z tym, Sąd uznał materiał dowodowy za wystarczający do rozstrzygnięcia w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie T. S. prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w W. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. z dnia 7 stycznia 2015 r., nr: (...) jest zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie spór między stronami postępowania dotyczył jedynie zasadności sporządzonego przez organ rentowy punktu 1 w zaskarżonej decyzji, zgodnie z którym zobowiązano (...) z siedzibą w W. do zwrotu nienależnie nadpłaconych świadczeń za okres od dnia 1 kwietnia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. w kwocie 7428,01 złotych i odsetek za okres od dnia 21 maja 2008 r.

do dnia 7 stycznia 2015 r. do dnia wydania decyzji w kwocie 3151,26 złotych.

Sąd zważył, że nie ma racji organ rentowy wskazując, że S. S. (1) łączył z odwołującą firmą stosunek zawarty w ramach umowy o pracę.

W myśl art. 22 § 1 k.p., przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Jak wynika jednoznacznie z treści zeznań zainteresowanego, firma (...) z siedzibą w W. nie kontrolowała ani nie nadzorowała efektów jego pracy. Dodatkowo S. S. (1) nie miał określonego miejsca pracy i nie jeździł codziennie do zakładu pracy, a ponadto nie korzystał z urlopu wypoczynkowego. W związku z tym elementy wykonywanej pracy przez zainteresowanego nie wyczerpały wszystkich przesłanek z art. 22 § 1 k.p. Zatem Sąd mając na względzie całość okoliczności faktycznych, doszedł do przekonania, że S. S. (1) był zatrudniony w odwołującej firmie w ramach umowy o pracę nakładczą.

W świetle § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 grudnia 1975 r. w sprawie uprawnień pracowniczych (Dz. U. z 1976 r., Nr 3, poz. 19), w związku z rozwiązaniem umowy zakład pracy na wniosek wykonawcy obowiązany jest wydać mu niezwłocznie świadectwo pracy nakładczej.

W ocenie Sądu mając na względzie ww. rozporządzenie, (...) z siedzibą w W. miała obowiązek wynikający literalnie z przepisu wydać zainteresowanemu bezzwłocznie świadectwo pracy, co też uczyniła.

Co prawda treść świadectwa pracy nie wskazuje jednoznacznie na wykonywanie pracy przez S. S. (1) w ramach umowy o pracę nakładczą, jednakże zeznania zainteresowanego pozwoliły ustalić Sądowi warunki umowy, na podstawie której świadczył pracę.

Zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 j. t.) zwanej dalej „ustawą”, osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Jak stanowi art. 84 ust. 6 ustawy, jeżeli pobranie nienależnych świadczeń zostało spowodowane przekazaniem przez płatnika składek lub inny podmiot nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość, obowiązek zwrotu tych świadczeń wraz z odsetkami, o których mowa w ust. 1, obciąża odpowiednio płatnika składek lub inny podmiot.

Zgodnie z poglądami wyrażonymi w orzecznictwie, „uregulowanie przepisu art.

84 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych odnosi się do przypadków, w których płatnicy składek lub inne podmioty wystawili nieprawdziwe dokumenty, stanowiące przyczynę wydania wadliwego rozstrzygnięcia przez organ rentowy bądź sąd. Odpowiedzialność płatników składek lub innych podmiotów zachodzi poprzez ustalenie, że wystawienie dokumentów zawierających nieprawdziwe dane nastąpiło na skutek ich

świadomego działania lub rażącego niedbalstwa.” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 26 października 2015 r., sygn. akt III AUa 807/15) „Przedmiotem zwrotu są świadczenia „przyznane” lub wypłacone przez organ rentowy bez podstawy prawnej z powodu przekazania przez płatnika składek lub inny podmiot nieprawdziwych danych mających wpływ na prawo do świadczeń lub na ich wysokość. W tym wypadku płatnik składek (pracodawca) może być obciążony zwrotem świadczenia tylko wówczas, gdy przekazał organowi rentowemu dane stanowiące podstawę przyznania świadczenia oraz gdy były to dane nieprawdziwe.” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2014 r., sygn. akt II UK 570/13) Sąd mając na uwadze powyższe zważył, że odwołujący działający w imieniu firmy nie przedstawił do organu rentowego żadnych wadliwych ani niezgodnych ze stanem faktycznym dokumentacji. W ocenie Sądu, jak wykazało przeprowadzone postępowanie, zainteresowany złożył wniosek do organu rentowego o zaliczenie do ogólnego stażu pracy okresu zatrudnienia w (...) z siedzibą w W., co miało bezpośredni wpływ na podwyższenie otrzymywanego przez niego świadczenia emerytalnego. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w tej materii nie przeprowadził żadnego postępowania dowodowego, ograniczając się jedynie do przyjęcia przedstawionych przez zainteresowanego dokumentów. Sąd zważył, że można przyjąć, iż na skutek niewiedzy ubezpieczeniowej S. S. (1) doszło do bezprawnego podwyższenia mu emerytury w oparciu o przedstawioną niepełną dokumentację dotyczącą okresu zatrudnienia od dnia 12 marca 2003 r. do dnia 31 stycznia 2008 r. Mając powyższe na uwadze, Sąd zważył, że odwołująca firma nie ponosi odpowiedzialności za błędne ustalenia dokonane przez organ rentowy.

W związku z tym, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

O kosztach postępowania Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku. Z uwagi na fakt przegrania sprawy przez organ rentowy, Sąd zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. na rzecz T. S. kwotę 60,00 złotych zgodnie z § 11 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349 ze zmianami).

Zarządzenie: (...)

(...)